

ПРОГРАМНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ КАФЕДРИ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ ТА ІНФОРМАЦІЇ НА 2021 - 2026 РОКИ

	Ціль	Конкретні заходи, кількість, індикатори досягнення	Залучені ресурси	Дата виконання
I. Кадровий склад				
1.1	Моніторинг та оцінка роботи наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників згідно з Положенням про оцінювання роботи та визначення рейтингів наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників	Працівники кафедри М. Г. Житарюк, д. н. соц. комун., проф., в. о. завідувача кафедри Й. Д. Лось, д. політ. н., проф. Т. М. Хоменко, к. філол. н., доц. Т. Я. Лильо, к. філол. н., доц. О. Ю. Квасниця, к. н. соц. комун., доц. Ю. І. Мельник, к. н. соц. комун., в. о. доц. А. П. Мельник, к. н. соц. комун., асист. Т. Р. Балда, асист. М. М. Рашкевич, асист. Х. М. Давидчак, асист. Я. П. Фіалкович, ст. лаборант	Загальний рейтинговий бал 3903 2567 2495 2560 2538 2728 2023 1477 На 0,25 ставки 1023	2019-2020
1.1.1	Підвищення рейтингів викладачів	На 5-10 відсотків	Усі викладачі кафедри	2021-2026
1.2	Підвищення кваліфікації Міжнародні стажування	Вроцлавський університет (Республіка Польща), Програма обміну між університетами Львова та Вроцлава Факультет журналістики та комунікації Інституту польської філології Жешувського університету (Польща) Наукове товариство імені Шевченка (Нью-Йорк, США)	М. Г. Житарюк О. Ю. Квасниця Ю. І. Мельник	Березень 2020 р. 29 травня – 12 червня 2017 р. Жовтень-листопад 2019 р.

1.3	Стажування в Україні	Науково-дослідний інститут пресознавства, Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України ЛННБ України імені Василя Стефаника Інститут народознавства НАН України НДЦ періодики ЛННБ ім. В. Стефаника НДЦ періодики ЛННБ ім. В. Стефаника Інститут народознавства НАН України Інститут народознавства НАН України	М. Г. Житарюк Т. Р. Балда Т. Р. Балда Т. М. Хоменко А. П. Мельник Т. Я. Лильо Й. Д. Лось Х. М. Давидчак	1 жовтня – 29 листопада 2019 р. 3 травня – 23 червня 2016 р. 22 березня – 30 квітня 2021 р. 1 березня – 30 квітня 2018 р. 22 березня - 30 квітня 2021 р. 22 березня - 30 квітня 2021 р. 5 квітня – 16 травня 2021 р. 5 квітня – 16 травня 2021 р.
II. Освітня діяльність				
2.1	Акредитація освітніх програм. Ліцензування	Освітня програма «Міжнародна комунікація», магістр	Кадровий потенціал кафедри та факультету	2022 р.
2.2	Планування розвитку навчально-методичного забезпечення	Підготування й випуск навчальних та навчально-методичних посібників	Викладачі кафедри	2021-2026
2.3	Оприлюднення на сайті кафедри навчально-методичного забезпечення	У відповідності з новими надходженнями	Викладачі кафедри	Двічі на рік
2.4	Розробка і атестування електронних курсів	В умовах дистанційного навчання продовжити розробляти й	Викладачі кафедри	2021-2026

		використовувати електронні курси		
2.5	Оновлення освітніх програм, навчальних дисциплін кафедри	Оновлення чинних навчальних програм і підготування нових	Лектори і викладачі кафедри	Двічі на рік
2.6	Підготовка вибірових дисциплін	Взяти участь у розроблені й підготуванні вибірових дисциплін	Лектори і викладачі кафедри	2021-2026
III. Наукова діяльність і розвиток міжнародної співпраці				
3.1.1	Визначення основних напрямів наукових досліджень	Завершено наукову тему: «Мас-медіа світу і утвердження гуманістичних ідеалів» Державний обліковий номер: 0221U100319 Державний реєстраційний номер: 0116U001686	Колектив кафедри на чолі з проф. Й. Д. Лосем	2016-2020 рр.
3.1.2	Визначення основних напрямів наукових досліджень	Виконати нову наукову тему «Проблематика сучасної зарубіжної журналістики в контексті аксіологічних домінант» Державний реєстраційний номер: 0121U110156	Колектив кафедри на чолі з проф. М. Г. Житарюком	2021-2025 рр.
3.2	Планування підготовки докторів філософії і докторів наук через аспірантуру і докторантуру, сприяння своєчасному захисту дисертацій, збільшення кількості працівників з науковими ступенями (вченими званнями)	Заплановано завершення: кандидатських дисертацій дисертацій докторів філософії	Т. Р. Балда, М. М. Рашкевич О. Яремчук, Н. Михайлів та ін.	2021-2025
3.3	Публікаційна активність та підвищення відповідних стандартів, збільшення кількості науково-педагогічних і наукових працівників, які мають не менше п'яти наукових публікацій у періодичних виданнях, що включені до	Опубліковані статті у виданнях наукометричних баз даних Scopus або Web of Science Попри те, що в Україні відсутні наукові видання з журналістики (27.00.04), що включені до наукометричних баз даних Scopus або Web of Science, все ж заплановано	О. Ю. Квасниця Ю. І. Мельник Професори та доценти й асистенти кафедри	2021 2022-2026

	наукометричних баз даних Scopus або Web of Science	нові публікації		
3.4.	Підготовка до друку монографій, у тому числі іноземними мовами	Кафедра планує підготувати до друку дві колективні монографії. Можливо, одну з них англійською	Викладачі та аспіранти кафедри	2022-2026
3.5	Приведення наукових періодичних видань у відповідність до вимог для включення у міжнародні наукометричні бази даних	«Вісник Львівського університету. Серія журналістика», засновано 1958 р. Індукується в низці закордонних баз, в т. ч. в «Індекс Копернікус». Головне завдання – повернути йому статус фахового видання України	Головний редактор – проф. М. Г. Житарюк, відповід. Секретар – доц. Т. М. Хоменко	2021-2026
3.6.	Планування проведення наукових заходів	Наукові семінари кафедри з залученням викладацького складу, аспірантів та науковців з інших установ України та за кордону Участь та організування наукових конференцій Залучення студентів до наукової роботи, участі у Міжнародних студентських олімпіадах, Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт	Відповідальний – доц. Т. Я. Лильо Відповідальний – к. н. соц. комун. А. М. Мельник Відповідальна – доц. О. Ю. Квасниця	Відбуваються регулярно, щомісяця За планом заходів
3.7	Наукові профілі науково-педагогічних, наукових, інших працівників кафедри у наукометричних базах даних	Створено і буде підтримуватись актуальність наукових профілів науково-педагогічних, наукових, інших працівників кафедри у наукометричних базах даних Google Scholar, на платформах ResearcherID (Web of Science), ORCID та Scopus	Усі викладачі кафедри Доценти О. Ю. Квасниця та Ю. І. Мельник	2021-2026
3.8	Програми академічної мобільності	Кафедра всіляко сприятиме учасникам освітнього процесу в програмах міжнародної академічної мобільності,	Усі викладачі	Безперервна дія

		стажуванню наукових і науково-педагогічних працівників за кордоном, виконання міжнародних проєктів		
IV. Соціально-виховна робота				
4.1	Профорієнтаційна робота	Залучення внутрішніх та зовнішніх резервів (з числа студентів, випускників)		Протягом усього часу
4.2	Робота радників академічних груп із студентами	Відповідно до розпоряджень керівництва викладачі кафедри працюють і працюватимуть як радники		2021-2026
4.3.	Заходи, спрямовані на дотримання академічної доброчесності	Роз'яснювальна робота, семінари, вебінари, контроль з допомогою систем перевірки на плагіат	Усі викладачі	Постійно
4.4.	Співпраця із випускниками кафедри, а також налагодження співпраці із роботодавцями	Налагодження і підтримання співпраці з випускниками з метою забезпечення студентам проходження практики і робочих місць випускників	Усі викладачі, керівництво факультету	Постійно
4.5.	Виховний процес	Забезпечення національно-патріотичного виховання учасників освітнього процесу	Усі викладачі кафедри	Постійно
V. Промоція кафедри				
5.1	Представлення кафедри у соціальних мережах	Створення профілю сторінки кафедри у Фейсбуці; створення профілів навчальних дисциплін у Фейсбуці, Вайбері, створення груп навчальних дисциплін у Скайпі та Месенджері	Усі викладачі кафедри	2021-2026
5.2	Веб-сторінка кафедри	Наповнення актуальною інформацією, включно з оприлюдненням освітніх програм та їхніх компонент, навчальних курсів, актуальних новин кафедри	Відповідальний – асист. Т. Р. Балда	2021-2026
5.3	Веб-сторінки викладачів	Оновлювати створені на сайті кафедри персональні сторінки викладачів	Кожен викладач кафедри	Регулярно, щокварталу

ПРОГРАМА

розвитку кафедри зарубіжної преси та інформації

Львівського національного університету імені Івана Франка

на 2021-2026 рр.

- **Обґрунтування необхідності створення програми**

Кафедра зарубіжної преси та інформації (КЗПІ) бере свій початок від кафедри історії журналістики, на якій з 1991 р., коли її очолив Й. Д. Лось, була відкрита спеціалізація «Міжнародна журналістика». У 1993 р., коли відбувся перший випуск спеціалізації, кафедру було перейменовано. Відтоді кафедра має сучасну назву. Від заснування спеціалізації (1991) до серпня 2020 р. кафедру незмінно очолював професор (з 2010 р. – заслужений професор Львівського національного університету імені Івана Франка) Й. Д. Лось. У 2020-2021 н. р. в. о. завідувача призначено професора М. Г. Житарюка.

Від самого початку КЗПІ була структурним підрозділом факультету журналістики. Кафедра є випусковою для бакалаврів та магістрів галузі знань 06 «Журналістика» за спеціальністю 061 «Журналістика». Зусиллями викладачів та співробітників кафедри і факультету журналістики закладено основи школи якісної аналітичної публіцистики на національному та світовому рівнях.

Підраховано, що спеціалізацію «Міжнародна журналістика» закінчили понад 360 студентів. 37 з них працює викладачами факультетів і відділень журналістики у Львові, Ужгороді, Черкасах, Тернополі та Рівному, а також на інших кафедрах ВНЗ України; 16 – на загальноукраїнських каналах телебачення та радіо в Києві, 12 – в українських виданнях за кордоном, 4 випускники кафедри є кореспондентами «Радіо Свобода», «Німецька Хвиля», «Бі-Бі-Сі». Випускниця і колишня аспірантка та викладачка кафедри, к. н. соц. комун. Ганна Гопко очолювала Комітет Верховної Ради України у закордонних справах.

Наукова та науково-педагогічна діяльність професорсько-викладацького складу кафедри традиційно зосереджена на розробці фундаментальних теоретичних, методологічних і практичних засад функціонування зарубіжної публіцистики та сучасному досвіді функціонування міжнародної журналістики, які покликані допомогти у формуванні цілісної особистості випускника-патріота. Необхідність актуалізації, переосмислення набутих знань та навичок є складовими постійного оновлення як навчальних програм, так і всього комплексу науково-навчальних матеріалів.

Співробітники кафедри працюють над статтями, монографіями, підручниками та навчальними посібниками для студентів, фахівців і дослідників журналістики. Від 2016 р. кафедра є одним з базових майданчиків формування наукових публікацій викладачів факультету («Вісник Львівського університету. Серія журналістика»). За п'ять останніх років під керівництвом проф. М. Г. Житарюка підготовлено і опубліковано 10 випусків (вип. 41-50) збірника наукових статей. Популярними у студентів, фахівців-практиків і журналістикознавців нашої країни є навчальний посібник Й. Д. Лося «Публіцистика й тенденції розвитку світу» (2008), монографія М. Г. Житарюка «Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство» (2008) – https://tmk-ti-vdpu.at.ua/ld/0/30_monograf_a5_cd.pdf, навчальний посібник «Теорії та моделі масової інформації» (2018) – <https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/S-959-LNU-Zhytariuk-BLOK.pdf>. Викладачі й аспіранти кафедри взяли участь у створенні міжнародних (українсько-польських) колективних монографій: «Сучасна медіа культура: контент, концепції, перспективи (українсько-польський досвід)» (Львів – Жешув, 2012); *Problemy mediów i komunikacji społecznej – uwarunkowania polskie i ukraińskie* (Rzeszów – Szczecin, 2014); «Потенціал слова. Міжнародні відносини і комунікація: стан і перспективи» (Варшава – Львів, 2016). Кандидати наук із соціальних комунікацій О. Ю. Квасниця і Ю. І. Мельник надрукували свої статті у виданнях, включених до наукометричних баз Scopus і/ або Web of Science. Викладачі регулярно друкують свої наукові розвідки в закордонних наукових виданнях. Тому наукова та науково-педагогічна діяльність професорсько-викладацького складу кафедри буде зосереджена на дослідженні історичних,

теоретичних і практичних засад функціонування найкращих зарубіжних мас-медіа.

Ми розуміємо, що час вимагає постійно вдосконалювати навчальний процес, поглиблювати наукові пошуки, наближати вивчення зарубіжної журналістики (історії, теорії і практики) до світових стандартів, прищеплювати студентам уміння працювати в нових суспільно-політичних умовах, на засадах демократичних цінностей. У своїй діяльності кафедра керуватиметься основними напрямками розвитку факультету журналістики та Університету, Закону України «Про вищу освіту».

2. Навчально-методична робота

Відповідно до чинного навчального плану, кафедра забезпечує і забезпечуватиме надалі викладання таких фахових дисциплін на факультеті журналістики: «Зарубіжна журналістика: історія, теорія, сучасна практика», «Теорія і практика комунікації», «Теорія масової інформації», «Націологія та інформація», «Історія української культури», «Деонтологія журналістики», «Історія світової культури», «Історія світової літератури та публіцистики», «Сучасний медійний дискурс публіцистики і культури», «Методика та організація наукових досліджень», а також дисциплін спеціалізації: «Організація роботи міжнародного відділу редакції», «Діаспорна публіцистика», «Видатні постаті світових мас-медіа», «Журналістська майстерність», «Міжнародна журналістика: правові норми та політичні реалії», «Радіо «Свобода», «ЗМІ Японії», «Гарячі точки» планети у ЗМІ».

Кафедра забезпечує читання курсів і на факультеті культури і мистецтва: «Зарубіжні теорії і моделі масової інформації», «Реклама і зв'язки з громадськістю», у докторантурі.

Запропоновано до нових навчальних планів як основні чи вибіркові дисципліни такі курси: «Проблематика сучасних мас-медіа Заходу» (2 курс); «Сучасна інформаційна журналістика Заходу», «Аналітичні та художньо-публіцистичні жанри сучасної зарубіжної журналістики», «Новий журналізм у сучасному медіадискурсі».

Кафедра оновлюватиме навчальні дисципліни та розроблятиме спецкурси, зорієнтовані на фахове й поглиблене вивчення зарубіжної преси та світової публіцистики. Усі дисципліни та спецкурси також будуть зорієнтовані і на дистанційне навчання з залученням платформ Skype, Zoom, Google Classroom, Microsoft Teams та соцмереж. Забезпечення навчальних програм сучасним змістом буде одним із пріоритетів навчально-методичної роботи кафедри. Кафедра й надалі буде зацікавлена в тому, щоб максимально працювати з підготовкою бакалаврських і магістерських дипломних робіт з тематики, яка стосується проблематики світових мас-медіа.

Як і раніше, кафедра організуватиме майстер-класи, творчі зустрічі, перегляди, презентації, братиме участь у спеціалізованих виставках, фестивалях та ін. Ефективність таких заходів незаперечна: студенти й усі охочі матимуть змогу поспілкуватися з митцями, практиками, майстрами Слова, дізнатися рецепти їхнього успіху, обговорити проблеми медіаринку, долучитися до дискусій про українську та світову журналістику.

Задля потреб суспільного розвитку українського медійного простору, поліпшення освітнього процесу в нашій країні, підняття рейтингу Університету, викладачі кафедри можуть бути залучені до розробки та відкриття нових освітніх програм (бакалаврських та магістерських).

Одним зі складників навчально-методичної роботи буде також упровадження системи контролю якості підготовки та викладання навчальних дисциплін. Кафедра практикуватиме обговорення навчально-методичних комплексів, взаємовідвідування занять, анкетування студентів, рейтингування курсів, інші методи, що стануть у нагоді для визначення рівня освітніх послуг. Кафедра протягом 2020-2021 років оновила сайт, який презентує основні напрями діяльності та містить корисну інформацію (<https://journ.lnu.edu.ua/department/kafedra-zarubizhnoji-presy-ta-informatsiji>). У складних умовах пандемії коронавірусу, Кафедра максимально використовуватиме онлайн-ресурси для проведення дистанційних занять.

3. Науково-дослідна робота

Науково-дослідна діяльність Кафедри буде провадитися відповідно до Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», «Стратегії розвитку Університету на 2021-2025 рр.» (<https://lnu.edu.ua/zatverdzheno-stratehiiu-rozvytku-universytetu-na-2021-2025-roky/>) та буде спрямована на формування наукової школи, в т. ч. через співпрацю з аспірантами і докторантами.

Кафедра виконуватиме планову навчально-методичну роботу, послідовно оновлюватиме навчальні програми, методичні матеріали, практичні посібники, курси лекцій, підручники, розроблятиме відповідну до специфіки кафедри систему дистанційного навчання. КЗП хотілося б звернути увагу на перспективи подвійних дипломів, створення гідних умов як для праці викладачів (через забезпечення робочих місць і потреб викладачів), так і для здобуття якісної освіти, творчого та наукового стажування студентів не тільки в Україні, а й у мас-медіа за кордоном. Тут могли б прислужитися й закордонні фахівці (лектори і практики), адже це сприяло б міжнародному обміну, інтегруванню в міжнародний освітній простір. Цьому сприятиме участь викладачів та аспірантів/докторантів кафедри в міжнародних науково-практичних конференціях, семінарах, спільних проектах, програмах академічної мобільності, наукових, творчих, професійних стажуваннях студентів і співробітників кафедри.

Кафедра й надалі готуватиме аспірантів чи докторантів, кандидатські дисертації яких будуть присвячені малодослідженим сегментам зарубіжних мас-медіа вже за програмою докторів філософії. Важливим повинен бути і постійний контроль щодо дотримання академічної доброчесності з боку науково-педагогічних працівників кафедри, аспірантів та студентів, які готують наукові праці. Дуже важлива й активність викладачів, аспірантів і студентів кафедри, які друкуються в українських та міжнародних фахових виданнях, тому необхідно всіляко підтримувати намагання професорсько-викладацького складу кафедри публікуватися в журналах, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, а також розміщувати свої наукові праці на таких платформах як Google Академія, Researchgate, Academia.edu, ORCID тощо.

4. Робота зі студентами

Робота зі студентами є важливим складником освітнього процесу, отже, кафедра максимально ефективно використовуватиме платформу творчих майстерень і проектів для навчально-виховної роботи, що дасть змогу готувати журналістів-професіоналів. Цьому сприяють два видання на кафедрі: журнал «Листи до Приятелів» та газета «Креденс». Також викладачі допомагають у навчанні, практиці, творчих та наукових проектах студентів (курсіві, бакалаврські, магістерські роботи, участь у профільних фестивалях, тренінгах, науково-практичних семінарах, студентських конференціях тощо). Такий підхід допоможе виявити найкращих випускників, яких Кафедра рекомендуватиме для навчання в аспірантурі, докторантурі. Безумовно, це сприятиме формуванню кадрового резерву кафедри та факультету журналістики.

Одним з важливих і вже традиційним напрямом роботи зі студентами було і залишатиметься й надалі патріотичне виховання. Це дуже важливо для майбутніх журналістів, яким доводитиметься протистояти інформаційному хаосу, ворожій пропаганді та непомітній маніпуляції і бути не просто посередником, а й конструктором медіареальності в контексті моральних імператив сучасного світу.

Кафедра й надалі провадитиме організаційну роботу з абітурієнтами, долучатиметься до профорієнтаційних заходів, які організовує факультет журналістики та Університет.

5. Підготовка професорсько-викладацького складу та кадрова політика

Кафедра зарубіжної преси та інформації має постійно орієнтуватися на таку кадрову політику, яка ґрунтується на комплектації кадрами високої кваліфікації: науковцями, які спеціалізуються на тематиці кафедри, а також мають практичний досвід у журналістиці. Сьогодні на кафедрі працює два професори (Й. Д. Лось, М. Г. Житарюк), два доценти (Т. М. Хоменко, Т. Я. Лильо), три в.о. доценти (О. Ю. Квасниця, Ю. І. Мельник, А. П. Мельник), три асистенти (Т. Р. Балда, М. М. Рашкевич, Х. М. Давидчак) та старший лаборант (Я. П. Фіалкович). Усі науково-педагогічні працівники, яких запрошено працювати на кафедрі, мають викладати навчальні дисципліни відповідно до

фаху та кваліфікації. Саме тому на кафедрі проводитиметься системна робота з підготовки кадрового науково-педагогічного резерву. Планується активно долучати до викладацької діяльності виховані кафедрою наукові кадри та мотивувати співробітників здобувати наукові ступені та вчені звання. Підготовка наукових кадрів має здійснюватися відповідно до чинного законодавства України у галузі освіти і науки, нормативних документів МОН України, відповідати розпорядчим документам Університету. Підвищенню наукової кваліфікації сприятиме участь членів кафедри у роботі профільних спеціалізованих вчених рад, експертна робота, опонування дисертацій та рецензування наукових і навчально-методичних праць.

Кафедра максимально сприятиме бажанню співробітників підвищувати свій фаховий та науковий рівень, а отже, навчатися в аспірантурі та докторантурі, брати участь у програмах академічної мобільності, проходити стажування у провідних науково-дослідних установах і навчальних закладах в Україні та за кордоном, а також у газетах, журналах, телерадіокомпаніях, адже це сприятиме актуалізації наукової та професійної кваліфікації викладачів і забезпеченню умов для отримання вчених і почесних звань, державних нагород у галузі освіти, науки, культури і мистецтва.

Програму розвитку кафедри зарубіжної преси та інформації

підготував доктор наук із соціальних комунікацій,

професор Мар'ян Георгійович Житарюк.

Обговорено та прийнято за основу рішенням кафедри зарубіжної преси та інформації (витяг із протоколу засідання кафедри № 10 від 13 травня 2021 р.).